

Foto Hans van den Bos

Herkenning en inzet van talenten in het vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk biedt mensen bij uitstek de gelegenheid om persoonlijk te groeien, een nuttige bijdrage aan de maatschappij te leveren én op te bloeien. Door talenten te herkennen en te waarderen, voelen vrijwilligers zich meer gezien en verbonden met de organisatie. Groene organisaties kunnen dit potentieel nuttig inzetten.

tekst Amy de Witte (Natuurmonumenten)

> Vrijwilligers worden vaak geworven naar aanleiding van een vacature: de organisatie zoekt mensen met passende (of te ontwikkelen) competenties. Maar vrijwilligers nemen ook talenten mee. Hoewel talent en competentie vaak in één adem genoemd worden, is dit niet hetzelfde. Een belangrijk verschil is dat een talent een aanleg is die iemand van nature bezit en dat een competentie is aangeleerd. Bij een talent gaat iets moeiteloos en spontaan, terwijl een competentie het resultaat is van een training en/of ervaring. Door de huidige wijze van werven van vrijwilligers worden talenten nog niet altijd bewust benut of ingezet. Om meer oog te krijgen voor de eigen en elkaars talenten heeft Natuurmonumenten afgelopen juli een workshop van een dagdeel georganiseerd voor boswachters die het vrijwilligerswerk coördineren. Samen met Rianne Matze van Way to Go, een coaching en trainingsorganisatie met oog voor talentontwikkeling, keken de deelnemers naar

hun eigen talenten en vervolgens hoe ze talenten van vrijwilligers kunnen herkennen en inzetten. Door middel van verschillende oefeningen werd het gesprek met elkaar aangegaan. Overall hebben de boswachters de workshop als prettig ervaren en werd iedereen aangezet om met een concrete actie naar huis te gaan en om deze vervolgens in te zetten.

Bewustwording van talenten

Matze leerde de boswachters onder meer hoe belangrijk het is om allereerst je eigen talenten te kennen. Wanneer is er sprake van talent? En hoe kun je die van jezelf en van bijvoorbeeld vrijwillige collega's het beste herkennen én inzetten? Het herkennen van talenten geeft inzicht in de verlangens, drijfveren en mogelijkheden. Vervolgens kunnen de acties worden bepaald die nodig zijn om nu en in de toekomst met passie te presteren. Een mooie manier van denken om de aanwezige potentie in de vereniging goed te benutten. Wanneer groene organisaties en hun medewerkers talenten van vrijwilligers identificeren en inzetten, krijgen ze er veel voor terug: gemotiveerde mensen die duurzaam aan de slag gaan voor natuur en omgeving.

Herkenning van talenten

Hoe herken je eigenlijk je eigen talenten en die van anderen? Het begint met zelfreflectie:

- Waar krijg je energie van? Wat doe je graag?
- Wat gaat je vanzelf goed af? Wat anderen lastig vinden en jij moeiteloos doet, is vaak een aanwijzing voor een talent.
- Vraag feedback aan anderen. Vaak zijn anderen beter in staat om je talenten te benoemen.
- Kijk terug naar je jeugd of schooltijd. Talenten zijn vaak al op jonge leeftijd zichtbaar.
- Maak gebruik van een talentenscan of -test.

De talenten van anderen – vrijwilligers – herken je bijvoorbeeld door:

- Gedrag dat moeiteloos en spontaan wordt vertoond.

Foto Hans van den Bos

- Een situatie waarvan iemand duidelijk enthousiast wordt, bijvoorbeeld door met glimmende ogen en passievol ergens over te praten.
- Een fantastisch resultaat wat iemand bijna geen moeite lijkt te kosten.
- Een duidelijke voorkeur voor bepaalde taken of rollen.

Inzet van talenten

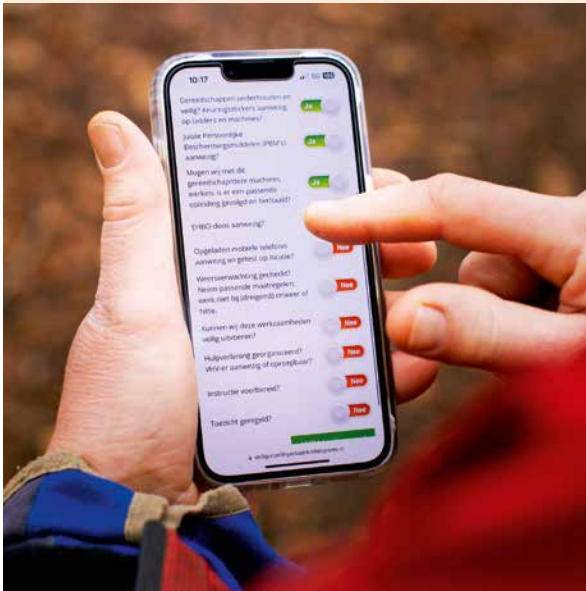
Om talenten van vrijwilligers volop te benutten is het zinvol om in gesprekken niet alleen in te gaan op wat iemand kan, maar je ook af te vragen waar iemand blij van wordt. Een talentenscan kan helpen om talenten boven tafel te halen. Verdeel vervolgens de taken flexibel onder de vrijwilligers op basis van competenties en talenten om ook ruimte te geven aan persoonlijke inbreng. Ben je onder de indruk van iemands werk, aanpak of talent? Zeg het! Het is een kleine moeite en de impact kan groot zijn. Complimenten zijn fijn om te geven en te ontvangen. Het geeft de vrijwilliger een energieboost, en waardering leidt tot bewustwording van het eigen kennen en kunnen. Door talentgericht te denken kunnen organisaties meer halen uit hun vrijwilligers, en voelen vrijwilligers zich meer gezien, gewaardeerd en verbonden. Dát maakt het verschil tussen “iets doen” en impact maken.

Hoe verder?

De workshop was eenmalig georganiseerd voor boswachters van Natuurmonumenten die het vrijwilligerswerk coördineren. Binnen de vereniging wordt gekeken hoe talentontwikkeling breder ingezet kan worden. Jaarlijks organiseert de Vereniging van Bos- en Natuurterreinbeheerders Eigenaren (VBNE) uiteenlopende trainingen waarin de inzet van talenten en talentontwikkeling al zijdelings aan bod komen, zoals de basistraining ‘Werken met vrijwilligers’ en de verdiepingstraining gericht op persoonlijk leiderschap, begeleiding van groepen, conflicthantering en storytelling. Momenteel wordt verkend of er een specifieke training gericht op talentontwikkeling aan het palet kan worden toegevoegd. Houd hiervoor de website en nieuwsbrief van de VBNE in de gaten.<

Verdere inspiratie:
Movisie – Vrijwilligerswerk & talent. Onderzoek-artikelen en praktijkvoorbeelden over het benutten van talent in vrijwilligersorganisaties. <https://www.movisie.nl/vrijwillige-inzet>
NOV – Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk. <https://nov.nl/default.aspx>

(Gratis) talententests:
VIA Character Strengths Survey Ontdek je persoonlijke karaktersterktes <https://www.viacharacter.org/> (Engelstalig)
NLvoorelkaar – Ontdek jouw vrijwilligerstalent. Inspiratie en vacatures op basis van waar je goed in bent. <https://www.nlvoorelkaar.nl/test-talent>
TMA Talentanalyse (via organisaties soms beschikbaar) <https://www.tma.nl/>

App helpt vrijwilligers veilig te werken

Vrijwilligers zijn onmisbaar voor natuur en landschap, maar ze hebben net als professionele beheerders te maken met risico's voor hun veiligheid en gezondheid. Er kan altijd iets misgaan bij bijvoorbeeld werkzaamheden langs de weg, op trappen of met gereedschappen en machines. Meestal zijn vrijwilligers qua kleding en schoeisel minder goed voorbereid dan professionele beheerders, waardoor ze makkelijker in aanraking komen met dieren die ziektes kunnen overbrengen, zoals vossen, vleermuizen en vogels. Stigas heeft samen met vrijwilligers een gratis webapp – combinatie van een website en een app – ontwikkeld om risico's te voorkomen. De webapp is bedoeld voor coördinatoren die met vrijwilligersgroepen in de natuur werken. Op de website vind je een overzicht van de risico's die vrijwilligersgroepen kunnen lopen plus de maatregelen om die te beheersen. Daarmee kun je als coördinator eenvoudig de instructies voor je groep opstellen. De app is gekoppeld aan de website zodat je de ingevoerde informatie daar ook kunt raadplegen. In de app staan daarnaast de gegevens die je in het veld nodig hebt. Die zijn op je mobiel te bekijken. Bijvoorbeeld een last minute risicoanalyse en relevante noodnummers.

Meer info en aanvragen van een account:
watkanojounegebeuren.nl/vrijwilligers-werken-veilig.
De app is ontwikkeld met subsidie vanuit het ministerie van Sociale Zaken en in samenwerking met de VBNE, LandschappenNL, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en het Goois Natuurreservaat.

